

TARU & TARMO
VÄYRYNEN

TALVISATEET

— —
VUORILEIJONAN VARJO 7

Taru Väyrynen

Tarmo Väyrynen

Talvisateet

SAGA Egmont

Talvisateet

Cover image: Shutterstock
Copyright © 2015, 2021 Taru Väyrynen, Tarmo Väyrynen and SAGA
Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788726950748

1st ebook edition
Format: EPUB 2.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

www.sagaegmont.com
Saga Egmont - a part of Egmont, www.egmont.com

Luku 1

Koko päivän oli satanut. Tuuli tuli pohjoisesta, ja Sirpin saaren pohjoisrannalla sijaitseva Matalan kylä oli suojaton sitä vastaan. Dotar ja Ake kävelivät satamaa kohti. Tien molemmilla puolilla oli varakkaiden sirpiläisten taloja, joita sanottiin merikauppiaiden taloiksi, sillä useimmat varakkaat sirpiläiset olivat merikauppiaita. Niiden joukossa oli kookas, kaksikerroksinen rakennus, Aken isän merikauppias Meetan talo, joka oli ollut Aken koti hänen lapsuusvuosinaan.

Meetan talossa ja sen sivurakennuksissa majaili aina suuri joukko sellaisia Meetan laivamiehiä, joille tarvittiin asunto heidän aluksensa ollessa satamassa. Pihalla oli päivisin tungosta, kun aasit ja muulit ohjaajineen veivät ja toivat tavaroita. Aken lapsuudessa Meeta oli ollut leski, sillä Aken äiti oli kuollut pian ainoan lapsensa syntymän jälkeen. Meeta oli ollut paljon poissa kotoa kauppamatkoillaan, ja Ake muisteli, että palvelijoiden hallinnoimassa talossa oli vallinnut melkoinen kaaos. Nykyisin siellä oli moitteeton järjestys, sillä Aken jo aikuistuttua Meeta oli avioitunut Aniran kanssa, ja Anira oli ottanut talouden ohjaukseensa.

Merikauppiaiden talot sijaitsivat sataman itäpuolella, ja monet niistä olivat Meetan taloa komeampia. Meetan tiedettiin kuitenkin olevan Sirpin rikkain mies. Akekaan ei ollut selvillä isänsä omaisuuden tarkasta määrästä, mutta sen arveltiin olevan enemmän kuin mitä Sirpin muut merikauppiat yhdessä omistivat.

Satamasta lounaissuuntaan levittäytyi Matalan kylän keskusta, jossa olivat useimmat kaupat torin lähistölle ryhmittyneinä. Muutama kapakkakin siellä oli, mutta enimmäkseen kapakat ja majatalot sijoittuivat sataman ympärille tarjoamaan palveluja matkustajille ja laivamiehille. Ilotaloja ei ollut, niitä ei sallittu Sirpissä. Kapakkojen ja majatalojen omistajat esittivät toisinaan Sirpin hallitsijalle Moirille ehdotuksia lain muuttamisesta, mutta Moirilla ei ollut pienintäkään aikomusta suostua siihen.

Kylän eteläpuolella maa kohosi ensin loivasti, kunnes se Koorajoen takana muuttui Maaravuoren rinteeksi. Maaraa korkeampi Kooravuori sijaitsi kauempana idässä. Maara ja Koora suojasivat Sirpin pohjoisrantaan kesän kuumilta etelätuulilta, ja yhdessä talvisateiden kanssa ne tekivät siitä sopivan monenlaiseen viljelyyn. Sirpi pystyi tuottamaan asukkailleen lähes kaikki elämän välttämättömyydet, ja lisäksi paljon vientiin.

Matalan satama oli Sirpin suurin ja vilkkain, mutta sekin hiljeni hyvissä ajoin ennen talvimyrskyjä. Suurin osa satamassa olevista aluksista oli vedetty maalle ja niiden mastot oli kaadettu, niin kuin tehtiin silloin, kun ei kovin pian oltu lähdössä. Yhtä laivaa soudettiin pois päin, ja toinen oli ilmeisesti juuri tullut, koska siitä oli poistumassa ihmisiä.

Nuori poika pysäytti Dotarin ja Aken ja kysyi: - Mistä löydän Vuorimaan entisen sotapäällikön Verrakan?

Poika oli pukeutunut vuorimaalaisen sotilaan tavoin paitaan, joka jätti sääret ja reisien alaosan paljaksi. Hänellä oli polvipituinen viitta, mutta se oli heitetty selän taakse, ja paidan yllä oleva miekkavyö ja siihen kiinnitetty miekka olivat näkyvissä.

- Verrakalla on sekä asunto että työhuone Kooran linnassa, Dotar sanoi.

Poika ei tuntunut tietävän, missä sellainen paikka oli.

- Kierrät satamarakennuksen idän puolelta, Ake neuvoi. - Sitten kuljet tietä, joka johtaa rinnettä ylöspäin suoraan etelään.

- Sinun kannattaa kuitenkin ennen Kooran linnaan menoa jättää aseesi satamaan säilytettäväksi, Dotar sanoi. - Sirpissä ei saa olla aseistettuna, ellei ole oman maan sotilas, ja heilläkin on aseet mukanaan vain harvoin.

- Minä en miekastani luovu, poika vakuutti.

- Tilapäisten vieraiden kohdalla tehdään poikkeuksia, Ake sanoi. - Ehkä vartiopäällikkö päästää sinut linnaan aseistettuna. Olisi kuitenkin kohteliasta noudattaa maassa maan tapoja.

- Minä en välitä olla kohtelias, poika sanoi.

Hän lähti pois päin kiireisin askelin.

- Tuolle pojalle tulee vaikeuksia, Dotar totesi.

- Minä pelkään, että Verrakalle tulee vaikeuksia, Ake sanoi.

- Kooran linnassa on turvajärjestelyt, Dotar vakuutti. - Vartiopäällikkö on tietoinen siitä, että on paljon ihmisiä, jotka ovat katkeria Verrakalle. Vuorimaan kansanryhmät kahinoivat jatkuvasti keskenään, ja Verraka joutui pitämään heidät kurissa. Sellaisesta seuraa yleensä, että saa osakseen kaikkien vihat.

He lähestyivät sataman itäisivulla olevia varastorakennuksia ja joutuivat kahlaamaan maahan muodostuneiden vesilätäkköjen poikki.

- En olisi poikaiässä uskonut, että joskus näen tällaista, Dotar sanoi.

- Tarkoitatko satamaa tai merta? Ake ihmetteli. - Kotisi oli hiekka-aavikolla, mutta kävithän jo lapsena Kratossa, jonka satama on suurempi kuin mikään täällä Sirpissä.

Tuulenpuuska paiskasi Dotarin märät pitkät hiukset hänen kasvoilleen. Hän heilautti niitä syrjään ja nauroi.

- Tämän kaltaista sadetta, hän sanoi. - Hiekka-aavikollakin satoi joskus, ja vettä saattoi vähäksi aikaa kertyä notkelmiin jopa lammikoiksi. Mutta vasta, kun vuosi sitten muutimme tänne, olen nähnyt jatkuvia sateita, jotka kostuttavat maan kunnolla, ja on viileää ja raikasta. Tämä on ihanaa.

Ake myönsi, että Sirpi oli viileinä vuodenaikoina parhaimmillaan. Kesän alkaessa ensimmäisessä kuivakuussa lisääntyvä lämpö ja pitenevät päivät saattoivat vielä ilahduttaa, mutta jo toisessa kuivakuussa huokailtiin hellettä, ja koska kuivakuut olivat nimensä mukaisesti lähes sateettomia, kasvit pyrkivät lakastumaan. Kuudennen kuivakuun jälkeen syksykuut ja niiden myötä tulevat sateet olivat tervetulleita. Varsinaisena talvena pidettiin kolmea sadekuuta, jolloin joutomaille nousivat värikkäinä loistavat kukkaryhmät, ja puut ja pensaat elpyivät viheriöimään. Vielä kevätkuidenkin aikaan luonto kukoisti, mutta sateiden päättyminen enteili jo kesän kuivuutta.

Rannassa oli koiralauma, joka usein majaili satamassa. Yksi koirista oli kookas ja mustaturkkinen. Se vilkaisi Akea ja Dotaria kuin tuttavina tervehtien, mutta ei tullut lähemmäs.

- Muistaakohan se nähneensä meidät ennenkin? Ake kysyi huvittuneena.

- Miksi ei muistaisi? Dotar kysyi. - Muistammehan mekin tuon koiran. Se on kaunis yksilö. Kummallista, että Sirpissä ei ole kotikoiria, ei edes vahteina, eikä hyötykäytössä vaikkapa paimenina.

- Sellaiseen ei kai ole tunnettu tarvetta, Ake sanoi. - Koiria kulkeutuu tänne laivojen mukana, ja tässä ilmastossa ne tulevat toimeen luonnonvaraisina. Jos ne

käyttäytyvät kunnolla, niihin suhtaudutaan yleensä ystävällisesti. Siitä ehkä johtuu, että täkäläiset koirat eivät juuri koskaan ole vihaisia, eikä niistä ole erityistä haittaa. Hyötyä niistä on, sillä ne täydentävät jätehuoltoa ja hävittävät tuhoeläimiä. Toisinaan joku ihminen tietenkin kiintyy tiettyyn koiraan ja alkaa hiukan huolehtia siitä, mutta ainoa tietämäni sirpiläinen kotikoira oli Sumi, jonka edellisen hallitsijan tytär Tessi toi Kooran linnaan. Tuo koira muistuttaa hiukan Sumia.

He ohittivat nuotiopaikan, jonka ympärille oli kerätty kiviä istuimiksi. Se oli kenen hyvänsä vapaasti käytettävissä, ja sen luona oli miesryhmä, joka viritteli tulta. He olivat varmaan tulleet aluksella, joka juuri oli poistumassa satamasta. Se kulki verkkaisesti rantaa seurailleen, niin kuin tuulisella säällä oli aiheellista.

- Enpä haluaisi nyt olla merellä, Dotar sanoi. - Siellä on varmasti hyytävän kylmää, vaikka maalla ei kastuneenakaan palele kovin pahasti.

Yksi nuotion luona puuhailevista miehistä vilkaisi Dotaria ja kysyi sitten: - Oletko meikäläisiä?

Dotar ja Ake puhuivat usein keskenään sitä kieltä, jota puhuttiin Autiomaassa. Se oli Dotarin äidinkieli, ja Ake oli tottunut käyttämään sitä ollessaan Kraton klaanipäällikkö. Niin he olivat tehneet nytkin.

- En tiedä, keitä olette, Dotar sanoi. - Minä olen Dotar, ja olen syntynyt Autiomaassa Kraton paimentolaisalueella.

Nuotiota virittelevät miehet olivat hyvin tummaihoisia niin kuin Dotarkin, ja heillä oli samanlaiset mustat kiharat hiukset kuin hänellä. Sirpiin oli aikojen kuluessa tullut asukkaita sekä pohjoisesta Vuorimaasta että eteläisestä Autiomaasta. Lähes jokaisella sirpiläisellä oli esivanhempia kummastakin suunnasta, eikä tyypillistä sirpiläistä ulkonäköä voinut määritellä, mutta

epätavallisen vaaleat oletettiin silti vuorimaalaisiksi tai sieltä vasta äskettäin Sirpiin muuttaneiksi, ja poikkeuksellisen tummia pidettiin autiomaalaisina. Nuotiopaikalla istuskelevat miehet eivät kuitenkaan vaikuttaneet autiomaalaisilta, eikä Dotarin nimi tehnyt heihin mitään vaikutusta. Kuka hyvänsä autiomaalainen olisi nimen kuultuaan ja Dotarin kasvojen arvet huomattuaan tiennyt olevansa tekemisissä Metallin jumalan entisen ylipapin kanssa, ja olisi heti muuttanut kunnioittavaksi.

- Minä olen Ainar, Dotaria puhutellut mies sanoi. - Olemme kotoisin Suuren Hiekan takaisesta Etelämaasta.

Dotar ja Ake katsoivat pientä miesjoukkoa kummissaan. Suuren Hiekan yli äskettäin tulleista ihmisistä oli kantautunut huhuja, mutta niitä oli vaikea uskoa. Perimätiedon mukaan Suuren Hiekan eteläpuolella oli paljon väkeä ja mahtavia kaupunkejakin, mutta kukaan ei tuntenut ketään, joka olisi käynyt siellä, eikä kukaan ollut aikaisemmin kertonut tavanneensa ketään sieltä tullutta.

- Suuren Hiekan ylittämistä pidetään mahdottomana, Ake sanoi.

- Sitä se melkein onkin, Ainar sanoi. - Meidän oli kuitenkin pakko lähteä. Etelämaassa ei enää voi elää, kuivuus on tuhonnut kaiken. Sen itäpuolella on vain upottavia rämeitä, joita pitkin ei voi kulkea. Etelässä ja lännessä on meri, josta kukaan ei tiedä, minne se päättyy, ja voimakkaat merivirrat estävät purjehduksen pohjoista kohti. Perimätietomme kertoi pohjoisessa olevan asuttavaksi kelpaavaa maata, josta olimme kauan sitten tulleet. Ainoa mahdollisuus oli yrittää kulkea sinne Suuren Hiekan yli. Meidän joukostamme naiset, lapset ja vanhuksat kuolivat matkalla, ja miehistäkin vain me pääsimme Iisipiin.

- Olette siis tulleet tänne Iisipistä, Dotar totesi.
- Niin, Ainar sanoi. - Iisipissä saimme apua ja meistä huolehdittiin, mutta sitten selvisi, että meidät aiottiin myydä orjiksi.
- Idässä on kysyntää orjista, mutta heidän olosuhteensa ovat usein paljon huonommat kuin orjilla oli Autiomaassa ennen kuin orjuus siellä lakkautettiin, Ake huomautti.
- Niin meille kerrottiin, Ainar myönsi. - Siksi päätimme paeta. Olimme Iisipissä joutuneet antamaan pois melkein kaiken sen omaisuuden mitä olimme onnistuneet kuljettamaan mukanaamme, mutta olimme saaneet piilotettua hiukan kultaa. Annoimme osan siitä miehelle, joka järjesti meille kuljetuksen tänne. Olisimme halunneet Autiomaahan, koska perimätiedon mukaan olemme sieltä lähtöisin, mutta hän sanoi, että Autiomaassa on liikaa väestöä, ja täällä Sirpissä on tilaa ja vapaata maata.

Hän kääntyi tuulen mukana tulevaa sadetta kohti ja hymyili, kun vesi huuhteli hänen kasvojaan.

- Tämä vaikuttaa ihanalta paikalta, hän sanoi. - Jos saisimme pienen palan maata, voisimme kasvattaa ruokamme, ja ansaita toimeentulomme niillä taidoilla, mitä meillä on. Minä olen taitava parantaja, ja joukossamme on matonkutoja, suutari ja seppä.

- Täällä Sirpissä on tavattu auttaa apua tarvitsevia, myös muukalaisia, Ake sanoi.

Nuotio oli syttynyt, ja tulelle oli asetettu kattila.

- Istukaa seuraamme, ystävät, Ainar sanoi. - Meillä on tarjota pala leipää ja kupillinen lämmintä juomaa. Viileys tuntuu ihanalta, kun on pitkään kärsinyt armottomasta helteestä, mutta laivamatkalla alkoi paleleminen, eikä se sateessa ja tuulella helposti väisty.

Ateriayhteyttä ei sopinut torjua. Dotarille ja Akelle tehtiin tilaa, ja he istuivat kiville. Muukalaiset keskustelivat keskenään puoliääneen. Vaikka heidän käyttämänsä kieli oli niin lähellä Autiomaassa puhuttua kieltä, että Ake ja Dotar ymmärsivät sitä vaivattomasti, se kuitenkin poikkesi siitä melkoisesti. Eroja oli varsinkin ääntämisessä, ja toisinaan jokin sanakin oli Akelle ja Dotarille outo.

- Suuren Hiekan yli pääsi kai kohtuullisen hyvin kulkemaan joskus muinaisuudessa, Dotar sanoi.

- Niin meille on kerrottu, sanoi mies, joka istui Dotarin vieressä. - Etelässä oli kultaa, ja siksi esi-isämme hakeutuivat sinne. Aluksi Suuren Hiekan yli kuljettiin kauppamatkoilla. Sitten vesipaikat vähenivät ja Hiekka laajeni etelään päin. Harvat selvisivät enää matkoista, ja lopulta tuli aika, jolloin yrittämään lähtenyt ei yleensä koskaan palannut. Sitten ei enää kukaan lähtenyt, eikä pohjoisesta tullut ketään meille. Mutta nyt kuivuus on tuhonnut kaikki viljelykelpoiset alueet, ja sieltä on pakko pyrkiä pohjoiseen vaaroista huolimatta.

Juoma-astioita ei riittänyt jokaiselle, joten kuumaan veteen sekoitettua viiniä sisältävät mukit kiersivät mieheltä miehelle. Ainar ojensi yhden niistä Akelle ja sanoi: - Sataman vartija selitti meille, että meidän on haettava Sirpin hallitsijalta Moirilta lupa asettua Sirpiin. Hallitsijan kai löytää tuolta.

Hän viittasi kohti Kooran linnaa, joka näkyi ylärinteellä satamasta nousevan tien päässä. Sitten hän muuttui huolestuneen näköiseksi ja kysyi: - Miten hänet saisi suosiolliseksi meille? Millainen hän on, oletteko tavanneet hänet joskus?

- Suunnilleen päivittäin, Ake sanoi.

Ainar vaikutti epäilevältä, ja hänen seuralaisensa samoin. Ake oli Sirpiin palattuaan heti ryhtynyt

pukeutumaan sirpiläiseen tapaan pitkiin housuihin ja puseroon, jotka kesän helteillä olivat värjäämätöntä pellavaa ja viileämmillä säillä villaa. Dotarkin oli luopunut nilkkoihin asti ulottuvista paidoista, jotka olivat tavallisia Autiomaassa ja joita myös Ainar seuralaisineen käytti, ja siirtynyt sirpiläiseen asuun. Yksinkertaiset, koristelemattomat vaatteet näyttivät kastuneina ehkä huonolaatuisiltakin, mitä ne eivät olleet. Anira oli itse kutonut niihin käytetyn kankaan, ja Aniran valmistamien kankaiden veroisia oli vaikea löytää.

- Olette varmaan Kooran linnan palvelusväkeä, Ainar sanoi hetken mietittyään.

Dotar naurahti hiukan ja vilkaisi Akea. Ake hymyili.

- Tai virkailijoita, Ainar ehdotti kuin olisi tullut ajatelleeksi, että palvelijaksi nimittäminen saattoi olla loukkaavaa. - Eihän kuka vain pääse tapaamaan hallitsijaa ainakaan kovin usein.

- Sirpissä on hyvin vähän muodollisuuksia, eikä Moirin puheille ole vaikea päästä, Dotar sanoi. - Mutta teillä ei tietenkään voi vielä olla tietoa täkäläisistä tavoista.

- Meillä on paljon opittavaa, Ainar totesi. - Emme tienneet edes sitä, että Autiomaan jakautuu viiteen klaaniin, ja jokaisella on oma klaanipäällikkö.

- Klaaneja ei luultavasti ollut vielä silloin, kun teidän esi-isänne lähtivät Autiomaasta, Ake sanoi. - Vanhimpien Kraton kirjastosta löytämieni kirjoitusten mukaan Autiomaassa oli aluksi vain yksi kaupunki, Arami. Eräs sen hallitsijoista jakoi sitten maan viidelle tyttärelleen, ja näiden jälkeläisistä muodostuivat Autiomaan viisi klaania.

- Olet siis käynyt Kratossa, Ainar sanoi. - Sehän on klaaneista mahtavin, sen ehdin jo oppia.

- Olen asunut siellä pitkään, Ake sanoi.

- Olit ehkä Kratossa Sirpin hallitsijan asioilla, Ainar ehdotti. - Onko sinulla mahdollisuus vaikuttaa häneen?

Minulla on vielä jäljellä hiukan kultaa, ei kovin paljon, mutta voisin palkita antamasi avun.

Ake näytti tyrmistyneeltä, ja Dotar nauroi.

- Onko tämä ensimmäinen kerta, jolloin sinulle tarjotaan lahjusta? Dotar kysyi. - Näytät hyveelliseltä tytöltä, jolle on tehty sopimaton ehdotus.

- Tämä taitaa olla ensimmäinen kerta, Ake myönsi.

- En tarkoittanut pahaa, Ainar vakuutti. - Ajattelin vain tarjota pientä korvausta palveluksesta. Eihän siinä ole mitään väärää, ja varmaan pieni määrä kultaa on miehelle kuin miehelle tarpeen.

Dotar ei pystynyt hillitsemään itseään, vaan sanoi Aken varoittavasta ilmeestä välittämättä: - Ei sentään miehelle, jonka isä merikauppias Meeta on Sirpin rikkain mies, ja jonka omakin varallisuus on melkoinen.

- Sinun olisi pitänyt jättää tuo sanomatta, Ake huomautti moittivasti.

- He saavat kuitenkin tietää sen oltuaan jonkin aikaa Sirpissä, Dotar sanoi. - Voisit heti kertoa heille senkin, että olet Kraton entinen klaanipäällikkö, ja nykyinen klaanipäällikkö on sinun ja vaimosi Maleen poika Nomi.

Muukalaiset vilkuilivat toisiaan kuin neuvotellen keskenään, miten tuollaiseen väitteeseen piti suhtautua.

- Se on ehkä totta, yksi heistä sanoi vaisusti. - Iisipissä kuulin juoruja, että Kraton entinen klaanipäällikkö on kotoisin Sirpistä, ja on palannut tänne vaimonsa kanssa ja tuonut mukanaan myös rakastettunsa, jonka kasvot ovat kammottavan arpiset.

Ainar vilkaisi Dotarin kasvojen arpia ja nielaisi vaivautuneena. Hän ei kuitenkaan vaikuttanut aivan vakuuttuneelta, vaan sanoi Akelle: - Olet mies parhaassa iässä, tuskin paljonkaan yli neljäkymmentä vuotta. Miksi luopua vallasta niin varhain?

- Koska poikani on aikuistunut, ja pystyi jo ottamaan vastaan tehtävän, johon häntä on kasvatettu pienestä asti, Ake sanoi. - Minä olen aina tuntenut sopivani paremmin merikauppiaksi kuin klaanipäälliköksi, vaikka nuorena tavoittelinkin ajattelemattomasti myös poliittista valtaa, ymmärtämättä siihen sisältyvää suurta vastuuta.

Ainar mielti hetken ja sanoi sitten: - Ymmärrän, että merkittävä mies ei halua ryhtyä edistämään meidän pientä asiaamme. Voisitko sen sijaan neuvoa jonkun virkailijan, joka haluaisi palan kultaa ja puhuisi puolestamme?

- Sirpissä ei tarvita lahjuksia, Ake sanoi. - Moiri antaa teille ilman muuta luvan asettua tänne, ja saatte valita käyttöönnne mitä hyvänsä maata, mitä kukaan muu ei ole varannut itselleen. Saatte myös avustusta päästäksenne alkuun. Sitten aikanaan korvaatte sen maksamalla veroa niin kuin muutkin sirpiläiset.

- Voiko se olla niin yksinkertaista, Ainar sanoi päätään pudistaen. - Niin minulle vakuutti sataman vartijakin, ja samoin puhui mies, joka järjesti matkamme tänne. Mutta se kuulostaa uskomattomalta. Ei siis lahjuksia, ja meitä autetaan?

- Niin Sirpissä on tapana, Ake sanoi. - Toivottavasti täällä voidaan aina menetellä niin. Mutta sanoit, että Suuren Hiekan yli on tulossa lisää väkeä. Kuinka paljon?

- Etelämaassa oli suuria kaupunkeja ja kyliä, Ainar sanoi. - Väkiluku oli enimmillään toista miljoonaa. Kuivuuden pahentuessa ihmisiä alkoi kuolla ruoan puutteen takia, mutta satojatuhansia yrittää varmasti vaeltaa Suuren Hiekan yli.

- Jonnekin on siis majoitettava suuri määrä ihmisiä, Ake totesi huolestuneena. - Iisip ei ota siirtolaisia, vaan myy tulokkaat orjiksi. Autiomaassa on jo nyt liikaväestöä, ja pulaa viljelykelpoisesta maasta. Sirpissä on tilaa ja

vapaata maata, mutta Sirpi on pieni saari, jonne kovin paljon uusia asukkaita ei voi sijoittaa ilman melkoisia ongelmia.

- Jätä se Moirin ratkaistavaksi, Dotar sanoi moittivasti.

- Ja ennen kaikkea, älä huolestuta juuri tulleita, jotka ovat selvinneet vaikeasta matkastaan. He ovat nyt Sirpissä, jonne he saavat asettua asumaan.

- Dotar on oikeassa, teidän ei pidä huolestua, Ake sanoi Ainarille ja hänen seuralaisilleen. - Minäkin kai huolestuin turhaan. Meillä on turhanpäiväisistä huolista sanonta, että näemme leijonia Sirpin vuorilla.

- Onko täällä leijonia? Ainar kysyi. Hän vaikutti hiukan pettyneeltä ja selitti: - Minulle vakuutettiin, että täällä ei ole petoeläimiä. Meillä oli leijonia, ja kun laiduntavat eläimet alkoivat vähetä, ne kävivät usein ihmisten kimppuun.

- Sirpissä ei ole leijonia, eikä ole koskaan ollut, Ake sanoi. - Juuri siksi niitä ei pidä kuvitella näkevänsä täällä. Eikä minun pidä ryhtyä kuvittelemaan uhkaa, jota ei ehkä ole.

Etelämaalaiset sammuttivat nuotion ja valmistautuivat lähtemään. Ainar suunnitteli, että he kävisivät vielä satamarakennuksessa siistiytyvässä ollakseen mahdollisimman edustavia tavatessaan Sirpin hallitsijan. Hän harmitteli heidän vaatimatonta pukeutumistaan. Se oli tuntunut turvallisuussyistä välttämättömältä, ja korut oli pitänyt vaihtaa helpommin piilotettavaan omaisuuteen, mutta tällaisina he vaikuttivat halparvoisilta. Sitten hän vilkaisi Aken ja Dotarin vaatteita ja totesi ilmeisesti olevansa näyttävämmiin pukeutunut kuin he. Hän vaikutti hiukan nolostuneelta.

- Ehkä minun kannattaa kertoa etukäteen, että Moirikin pukeutuu samanlaisiin vaatteisiin kuin minä ja Ake, Dotar sanoi. - Näitä käyttävät Sirpissä kaikki.

Kun Ake ja Dotar jatkoivat matkaansa, sade piiskautui tuulen mukana heitä vasten. Taivaalla kiitivät tummanharmaat pilvet, ja meri vyörytti suuria aaltoja rannan kivikkoon. Ake katsoi Dotaria moittivasti ja sanoi:

- Esittelit heille minut, mutta et itseäsi.

- Eihän minun tarvinnut, Dotar sanoi. - He tunnistivat Kraton entisen klaanipäällikön rakastetun, jolla on kasvoissaan kammottavat arvet.

- Olet paljon muutakin, Ake huomautti.

- Olin, mutta en ole enää, Dotar sanoi. - Sinä olet edelleen Meetan poika ja Kraton nykyisen klaanipäällikön isä, jolta Nomi jatkuvasti pyytää neuvoja.

- Nomi pyytää neuvoja sinultakin ja pitää sinua toisena isänään, Ake sanoi. - Oletkin isä hänelle yhtä paljon kuin minä, niin kuin muillekin minun ja Maleen ottolapsiksi merkityille lapsille. Olet alusta asti kuulunut perheeseemme ja ollut yksi heidän vanhemmistaan.

- Tiedänhän minä sen, mutta ulkopuoliset eivät sitä tiedä, Dotar totesi. - Sinä et ole koskaan kunnolla oppinut, että yksityiselämä ja se mitä olet julkisuudessa ovat kaksi eri asiaa.

- Enkä haluakaan oppia, Ake sanoi.

Hän pysähtyi ja pakotti Dotarinkin pysähtymään. Sitten hän katsoi tarkkaavaisesti Dotarin kasvoja ja sipaisi kädellään pahinta arpea, joka ulottui kaulalta vasemman posken yli otsaan.

- Nuo jäljet eivät ole rumia, hän sanoi.

- Eivät ne kauniitakaan ole, Dotar totesi. - Mutta arvista on harmia oikeastaan vain siksi, että yrittäessäni hymyillä ne edelleen joskus vääntävät hymyn irvistykseksi. Herätän yhä pelkoa, niin kuin ennen Metallin jumalan ylipappina, vaikka se pelko on toivottavasti turhaa.

- Etkö vielääkään luota itseesi? Ake kysyi.

- En, Dotar sanoi. - Tiedän, että osaisin edelleen juonitella ja johdatella ihmisiä, enkä ole varma, maltanko olla käyttämättä taitojani.

- Niitä voidaan tarvita, jos Suuren Hiekan takaa alkaa tulla paljon ihmisiä, Ake väitti. - Se aiheuttaisi vakavia ongelmia. Autiomaassa jouduttaisiin jakamaan niukkuutta, ja siitä seuraisi tyytymättömyyttä, pahimmassa tapauksessa kapinoita ja vallankumouksiakin. Sirpin kaltaisessa maassa taas suuri joukko tänne asettuneita muukalaisia särkisi vakiintuneen yhteiskuntarakenteen, ja sirpiläisten perinteinen auttavaisuus voisi nopeasti muuttua vihamielisyydeksi.

- Tiedän kaiken tuon, Dotar huomautti. - Mutta minä hallitsen vain keinot, joilla eturyhmät voivat varjella etujaan, ja juuri niitä keinoja en halua enää käyttää.

Ake katsoi Dotaria kysyvästi, ja Dotar yritti selittää: - Paimentolaisperheen lapsena totuin siihen, että siirryimme paikasta toiseen sen mukaan, missä riitti vettä ja eläimet pystyivät laiduntamaan. Paikat olivat vuodesta toiseen suunnilleen samoja, ja tavallaan pidimme niitä ominamme. Kun tuli pitkä kuiva kausi, kukaan ei kuitenkaan saanut vallata vesipaikkaa pelkästään oman perheensä käyttöön. Sinne oli päästettävä kaikki tulijat, vaikka useimmat eläimet ja monet ihmisetkin sitten menehtyivät.

- Ymmärrän, Ake sanoi. - Sinun mielestäsi Sirpi on keidas, jota sirpiläiset eivät saa vallata pelkästään omaan käyttöönsä silloin, kun kotinsa ja toimeentulonsa menettäneitä pitää auttaa.

- Sitä tarkoitan, Dotar sanoi. - Enkä luota siihen, ettenkö lopulta haluaisi itsekkäästi turvata itselleni ja rakkailleni sen, että saisimme pitää entisenlaisen rauhallisen, turvallisen Sirpin. Siksi on paras, että en

yrityä ohjailla asioita. Moiri on hyvä hallitsija ja hyvä ihminen. Hän tekee oikeat ratkaisut.

Luku 2

Ake ja Dotar olivat menossa katsomaan laivaa, jolla he kevään tullen purjehtisivat Isosaarelle toteuttamaan käytännössä Sirpin hallitsijan Moirin ja Vuorimaata hallitsevan nuoren Karetan suunnitelmaa. Isosaarelaiset merirosvot aiheuttivat pelkoa rannikkoseuduilla ja haittasivat merikauppaa, ja isosaarelaisille haluttiin tarjota ryöstöretkien vaihtoehdoksi mahdollisuus kaupankäyntiin. Aken ja Dotarin lisäksi matkaan lähtisi Isosaarelta kotoisin oleva Vasama, entinen merirosvopäällikkö, josta oli tullut Sirpin kansalainen.

Talvisäilytykseen maalle nostettuja laivoja oli varastorakennusten välissä jo melko paljon, ja useimpien luona oli väkeä kunnostamassa niitä. Varastojen luona oli hiljaisempaa, koska laivaliikenne oli vähentynyt, mutta yhdestä rakennuksesta lastattiin viiniruukkuja aasin vetämiin rattaisiin. Ne oli ilmeisesti tarkoitettu satamarakennuksen takana olevaan majataloon, sillä niiden luona oli majatalon työntekijöitä ja Elle pikkuvauva sylissä.

Elle oli hyvin nuori, mustahiuksinen ja tummaihoisen, ja hänen pienikokoisen, hoikan olemuksensa näki usein satamassa ja majatalojen ja kapakkojen luona. Vaikka Sirpin laki ei sallinut ilotaloja, ihminen sai myydä suosiotaan, kunhan hän teki sen omasta aloitteestaan ja vapaaehtoisesti. Elle oli tullut Sirpiin timnalaisen laivan kapteenin mukana, mutta kapteeni oli kyllästynyt häneen ja hylännyt hänet Matalan satamaan. Hän oli ollut raskaana, ja Moiri oli järjestänyt hänelle asunnon ja

elatusavun, jotka Sirpissä turvattiin kaikille aviottomien lasten äideille. Elle myi silti edelleen toisinaan palvelujaan miehille. Hän katsoi Dotaria ja Akea härnäävästi ja kysyi: - Ettekö haluaisi vaihtelua miesparin keskinäisiin iloihin?

Dotar ja Ake vilkaisivat hymyillen toisiaan, ja sitten Ake sanoi Ellelle: - Meille riittävät ne keskinäiset ilot, mutta jos tarvitset jotain itsellesi tai lapselle, voin antaa hiukan avustusta. Ja jos sinulle ja lapselle maksettu elatusapu tuntuu liian pieneltä, Moiri saattaa perustellusta pyynnöstä korottaa sitä. Sirpissä pyritään huolehtimaan, että kukaan ei joutuisi myymään itseään.

- Minä olen iloinen, että on Elle ja joitakin muita, joiden luo voin ohjata viihdyttäjää kaipaavia laivamiehiä, majatalon isäntä huomautti. - Toisinaan joku oikein suuttuu, jos hänelle ei pysty neuvomaan ketään, jolta niitä palveluja voisi ostaa. Ja sitten ahdistellaan talon naisväkeä, jopa minun vaimoani.

- En väitä ymmärtäväni noita asioita, Ake sanoi. - Mutta Kraton klaanipäällikkönä yritin huolehtia, että kenenkään ei tarvitsisi myydä sellaisia palveluja. Vapaaehtoisesti sen tietenkin sai tehdä, mutta oli usein kovin vaikea tietää, kuka oli todella vapaaehtoinen.

Elle suuttui.

- Mitä minä muuta tekisin? hän kysyi. - Olisin kaikki päivät vauvaa hoitamassa? Tietenkin rakastan lastani, mutta haluan tavata aikuisiakin, jutella, olla muiden seurassa.

- Moiri järjestää sinulle työtä, jos haluat, Ake vakuutti.

- Niin, työtä sellaisten ihmisten joukossa, jotka tietävät mitä olen ollut ja halveksivat minua, Elle sanoi. - Sirpiläiset ovat ystävällisiä, mutta eivät hekään halua oikeasti ystäväksi meikäläisen kanssa. Vain tuollaiset

majatalojen isännät, joilla on hyötyä minusta, kohtelevat minua edes hiukan ihmisenä.

- Voit olla oikeassa, Ake sanoi. - Ihmisten ennakkoluulot ovat sitkeitä, ja olemme usein aika julmia toisillemme.

- Ja haluan minä miehen syliäkin joskus, Elle sanoi. - Useimmat asiakkaat tuottavat aika vähän iloa, mutta eiväthän minusta paremmat miehet välittäisi.

Viiniruukut oli saatu lastattua, ja ajaja hoputti aasia liikkeelle. Isäntä ja Elle valmistautuivat hekin lähtemään.

- Oletko syntyperäinen timnalainen? Dotar kysyi Elletä.

- Olen, Elle sanoi. - Olen kotoisin Timnan paimentolaisalueelta. Miksi kysyt?

- Osatakseni valita oikeat sanat, Dotar selitti. - Timnassa ne ovat samat kuin Kraton paimentolaisalueella. Äitijumala turvatkoon sinut, Elle.

Ellen silmät kyyneltyivät.

- Kukaan ei ole sanonut minulle noin lapsuuteni jälkeen, hän totesi. - Äitijumala turvatkoon sinut, Dotar, ja myös sinut, Ake. Anteeksi, että kiusoittelin teitä.

- Tule nyt, meillä on kiire, majatalon isäntä hoputti.

Ake ja Dotar jäivät katsomaan seuruetta, joka etääntyä.

- En vielä kukaan tiedä, miten vapaaehtoisuus pitäisi määritellä, Ake sanoi. - Elle on niin nuorikin, ehkä hän ei ole edes täysi-ikäinen, vaikka onkin väittänyt Moirille olevansa sitä. Hän luulee, että hän ei voi saada muuta kuin sitä vähäistä ja tilapäistä arvostusta ja mielihyvää, jota hänen palvelujaan ostavat miehet parhaassa tapauksessa tarjoavat. Sehän on oikeastaan epätoivoa, sillä hän tietää itsekin, että asettumalla maksullisesti käytettäväksi hän samalla tuhoaa mahdollisuuksiaan löytää hyvä ja luotettava kumppani. Hänen pitäisi saada työpaikka, jossa hän tuntisi olevansa hyväksytty ja

arvostettu. Silloin hän alkaisi ehkä itsekin arvostaa itseään ja kelpuuttaisi seuraansa vain kunnollisia miehiä, joita varmasti pian tulisi tavoittelemaan hänen suosiotaan.

- Ehkä sellainen työpaikka voisi löytyä, Dotar sanoi. -
Vaikka en olekaan ollenkaan vakuuttunut siitä, että ihmiset olisivat kovin valmiita unohtamaan jonkun menneisyyttä, sen enempiä kuin hyväksymään sitä, että joku on erilainen kuin he.

Ake katsoi häntä tutkivasti ja kysyi: - Onko sinulla tunne, että sinua ei hyväksytä Sirpissä?

Dotar kohautti olkapäitään.

- Ei se ole pelkkä tunne, se on tieto, hän sanoi. - Sinä olet syntynyt ja kasvanut Sirpissä, ja palasit tänne kuin kotiisi. Osaat käyttäytyä niin kuin täällä on tapana. Minä halusin pois Kratosta saadakseni etäisyyttä menneisyyteeni, mutta tämä maa ja sen tavat ovat minulle vieraita. Minua oudoksutaan, ja minua kohtaan on epäluuloja. Ei minulla paljon ystäviä ollut Kratossakaan, ja moni vihasi minua, aika usein syystäkin. Siellä minua kuitenkin kunnioitettiin, vaikkakin pelonsekaisesti. Täällä kohtaan lähinnä pelonsekaista halveksuntaa.

- Et kai kaikilta sentään? Ake kysyi hymyillen.

- En sinulta, ja se on tärkeintä, Dotar sanoi. - Ja tietenkin on muitakin, jotka hyväksyvät minut ja näkevät minussa jotain hyvääkin. Varmaan minun pitäisi vain voittaa oma itsehalveksuntani, että en olisi niin herkkä pahastumaan toisten asenteista ja käyttäytyisin heitä kohtaan hiukan vähemmän hyökkäävästi, jolloin heidänkin olisi helpompi hyväksyä minut.

- Itsensä hyväksyminen ei aina ole helppoa edes silloin, kun läheisimmät ihmiset suhtautuvat myönteisesti, Ake sanoi. - Olin poikaiässä hyvin alemmuudentuntoinen. Isä

ei koskaan moittinut sitä, että olin hentorakenteinen ja arka, eikä kasvattiveljeni Kareta kiusoitellut minua voimien puutteesta eikä pelokkuudesta. Mutta enhän voinut pysyä tietämättömänä Meetan ja Karetan voimista ja rohkeudesta enkä siitä, että ne olivat ihailtavia ominaisuuksia, joita minulla ei koskaan tulisi olemaan.

- Etkö huomannut, että sinulla oli jotain paljon merkittävämpää? Dotar kysyi. - Älysi ja tasapainoinen luonteesi.

Ake naurahti hiukan.

- Kai minulla on vieläkin hiukan sellainen tunne, että niissä ei ole mitään ihailtavaa, hän sanoi. - Jos älykkyyttään tuo esiin, herättää muissa yleensä vain ärtymystä. Tasapainoinen luonne taas ei oikeastaan ole ominaisuus, vaan ominaisuuksien puuttumista. Sehän tarkoittaa sitä, että ei ole kiivas eikä kiihkeä.

He ohittivat muutamia Meetan laivoja, joiden luona työskenteli miehiä. Meetaa itseään ei näkynyt, vaikka hän kävi usein tarkastelemassa aluksiaan ja varastojaan.

- Ake ja Dotar, huusi iloinen tytönäni.

Tenaa juoksi heidän luokseen. Hän halasi ensin Akea ja sitten Dotaria, joka tarttui tyttöön ja nosti hänet hetkeksi niin korkealle kuin kädet ylettyivät.

- Ilkimys, Tena huusi. - Päästä minut heti alas, olen jo yksitoistavuotias, enkä ole enää mikään lapsi.

Dotar totteli hymyillen, ja Tenaakin hymyili. Tenaan jäljessä tuli hänen äitinsä Enetta. Enetta oli ollut ensimmäinen Aken ja Maleen ottolapsista. Hän oli ollut erityisen kiintynyt Dotariin, ja Dotarille hän oli ollut perheen lapsista rakkain. Nyt hän oli Vasaman vaimo, mutta Dotar muisti aina hänet nähdessään pienen, punatukkaisen tyttösen, jolla oli kauniita ajatuksia ja herkästi läikkyvät tunteet.

Enettalla oli sateelta suojaamassa kookas luonnonmusta villahuivi, johon oli kirjottu valkoisia kukkia. Sirpiläiset eivät yleensä koristelleet arkiasujaan, mutta Enettaa ei sen takia paheksuttu. Ensinnäkin hän ei ollut syntyjään sirpiläinen, vaan kotoisin Autiomaasta, ja vaikka muualta muuttanut hyväksyttiin sitä helpommin mitä tarkemmin hän omaksui paikalliset tavat, ymmärrettiin myös hänen halunsa säilyttää joitakin omia tottumuksiaan. Lisäksi Enetta oli Sirpin taitavin koruompelija, jolta moni tilasi koristeltuja huiveja, vöitä ja vyötaskuja juhla-asuunsa. Omatekoisiin vaatteisiin pukeutuminen ei ollut varallisuutensa korostamista, vaikka vaate olisi ollut näyttäväkin, joten Enetta ei loukannut hyviä tapoja kirjaillessaan omiaan ja joskus myös Tenaan asusteita. Tenaalla oli nytkin kapea vyö, jossa oli punaisia neliöitä.

- Vasama on taas kerran tutkimassa teidän laivaanne, Enetta sanoi. - Minusta tuntuu, että hän odottaa innokkaasti kevättä ja edessä olevaa retkeä. Minä en voi väittää olevani siitä iloinen. Tietenkin tarvitsette Vasaman mukaan sinne. Hän on syntynyt ja kasvanut Isosaarella ja ollut runsaat kymmenen vuotta merkittävin isosaarelainen päällikkö, niin kuin hänen isänsä oli ennen häntä. Hän tuntee sikäläiset tavat, ja kukaan muu lähtijöistään ei osaa heidän kieltään kovin hyvin. Mutta pelkään, että Vasama on siellä vaarassa. Siellähän päälliköistä mahtavin on nykyisin se mies, joka syrjäytti hänet.

- Isä sanoi, että sillä päälliköllä ei ole mitään isää vastaan, koska isä ei halua hänen paikalleen, Tena huomautti. - Ja kun isä menee sinne Sirpin hallitsijan Moirin valtuuttamana, kuka hyvänsä ymmärtää, että hän ei enää halua olla rosvopäällikkö. Isä kertoi, että jokainen

isosaarelainen merirosvo haaveilee salaa, että pääsisi jonkin vauraan maan hallitsijan palvelukseen.

Enetta hymyili hiukan.

- Ehkä asia on niin, hän sanoi. - Saattaa olla, että ajattelen vain itseäni. En haluaisi olla pitkään erossa Vasamasta, kun lopulta sain hänet kotiin.

- Minä haluaisin lähteä Isosaarelle isän ja Dotarin ja Aken kanssa, Tena sanoi. - Mutta isän mielestä en voi olla mukana, koska olen liian nuori, ja tyttö. Mitä se siihen kuuluu, että olen tyttö? Eivät kaikki pojatkaan ole kookkaita ja voimakkaita.

- Isäsi on oikeassa, Dotar sanoi. - Tytöt kohtaavat tuollaisilla matkoilla enemmän vaaroja kuin pojat.

- Minä ymmärrän, Tena sanoi synkästi. - Inhoan sitä, että on olemassa sellaisia vaaroja. Haluaisin olla poika.

- Tyttönä olemisessa on hyviäkin puolia, Enetta sanoi. - Mutta jatketaan matkaa, olemme aivan märkiä. Meidän on mentävä kotiin ja vaihdettava yllemme kuivat vaatteet.

Aken ja Dotarin laiva oli satamasta katsottuna viimeisen varastorakennuksen takana, lähellä aallonmurtajaa. Sen kapteeniksi he olivat palkanneet Pentan, joka oli kokenut merenkulkija. Penta seiso laivan luona juttelemassa Vasaman kanssa.

Monet isosaarelaiset olivat kookkaita, mutta Vasama oli isosaarelaiseksikin pitkä ja voimakasrakenteinen. Hänen hiuksensa olivat hyvin vaaleat ja hänellä oli siniset silmät. Sellainen ulkonäkö oli tavallinen myös Vuorimaassa sen kansanryhmän keskuudessa, joita ennen oli nimitetty ylemmiksi. He olivat kauan sitten tulleet jostain pohjoisesta ja saattoivat olla sukua isosaarelaisille. Heihin kuuluvaa Verrakaa, joka oli muuttanut Vuorimaasta Sirpiin, olisi voinut luulla Vasaman vanhemmaksi veljeksi. Isosaarelaisia ja Vuorimaan entisiä ylempiä yhdisti myös taisteluvälmus,

joka ei tuntunut olevan pelkästään olosuhteiden ja kasvatuksen tuotetta, vaan kuului heidän luonteenlaatuunsa.

Penta oli tottunut tulemaan toimeen monenlaisten ihmisten kanssa, mutta entistä merirosvoa hän oli aluksi vieroksunut. Hän oli kuitenkin nopeasti voittanut ennakkoluulonsa huomattuaan miten paljon Vasama tiesi laivoista ja purjehduksesta.

Penta oli parhaillaan esittelemässä laivan runkoon tehtyjä vahvistuksia. Vasama katseli niitä hymyillen, hän oli tottunut ohjaamaan paljon kevytrakenteisempia aluksia.

- Olet iloinen niistä, jos joudumme kunnan myrskyyn, Penta vakuutti.

- Luuletko, että en ole kokenut myrskyjä? Vasama kysyi. - Mutta sinä tiedät tietenkin paremmin kuin minä, miten tällaiset isot laivat pitää varustaa. Minulla on kokemusta lähinnä siitä, miten niitä upotetaan.

- Taidanpa melkein toivoa, että pääsisit kokemaan, millaista on olla hidashiikkisessä laivassa, kun isosaarelaiset merirosvot hyökkäävät, Penta sanoi. - Minä olen kokenut sen kahdesti.

- Miten kävi? Vasama kysyi.

- Kerran pääsimme pakoon, ja toisella kertaa onnistuimme puhkaisemaan heidän aluksensa kyljen keulapuskurillamme, Penta sanoi. - Korjasimme miehistön talteen, mutta armeliaampaa olisi ehkä ollut jättää heidät hukkumaan. Olimme matkalla Tartan satamaan, ja luovutimme vankimme siellä viranomaisille. Jos heitä ei surmattu, heidät luultavasti myytiin orjiksi.

- Eloon jääneillä on kuitenkin huonoissakin oloissa toivoa paremmasta, Vasama sanoi. - Jos valtaamassani laivassa olevat eivät kuolleet taistelun aikana, pyrin jättämään heidät henkiin, ja orjaksi myyminen oli usein

ainoa vaihtoehto. Lunnaisiin vaihtaminen oli käytännössä yleensä mahdotonta.

He siirtyivät tikkaita pitkin kannelle. Työmiehet tulivat kysymään Pentalta neuvoa johonkin ongelmaansa.

Vasama lähti Pentan mukaan selvittämään, mistä oli kysymys. Dotar ja Ake menivät kaiteen luo ja katsoivat merta, joka myllersi tummanharmaana ja paiskoi aina välillä valkoisia pärskeitä.

- Tuolla on laiva tulossa satamaan, Dotar huomautti. - Onkohan sillä ongelmia?

Alus ei käyttänyt purjeita, vaikka se kulki myötätuuleen. Sitä soudettiin, mutta toisen puolen aivot yltivät vain hädin tuskin veteen, ja toisella puolella ne olivat kovin alhaalla.

Ake ei ymmärtänyt paljon merenkulusta, mutta sentään enemmän kuin Dotar.

- Se on kallistunut, lasti on ehkä siirtynyt, hän sanoi. - Mutta jotenkin kummalliselta tuo näyttää.

Hän huusi Pentaa ja Vasamaa kehottaen heitä tulemaan katsomaan. Vasama tuli ensin ja näytti laivan huomattessaan hyvin huolestuneelta.

- Se on isosaarelainen alus, hän sanoi. - Sillä on varmaan repeämä kyljessä ja vettä tulee sisään. Sillä ei ole muuta mahdollisuutta kuin pyrkiä satamaan, vaikka isosaarelaisilla ei ole mitään syytä olettaa, että he olisivat tervetulleita. Se on kaatumaisillaan.

Pentakin tuli katsomaan. Hän ei ryhtynyt keskustelemaan aiheesta, vaan huusi kuuluvasti: - Alus merihädässä, kaikki auttamaan!

Hän käski yhden työmiehistä viemään viestiä sataman vartijalle ja toisen hän lähetti keräämään apuväkeä paikalla olevista. Sitten hän laskeutui laivasta, juoksi rantaan ja työnsi veteen yhden siellä olevista pienistä veneistä. Dotar, Ake ja Vasama seurasivat häntä. Vasama

hyppäsi veneeseen, mutta kun Dotar aikoi tehdä samoin, Penta kielsi.

- Nyt on tosi kysymyksessä, hyvä tahto ei riitä, hän sanoi. - Sinä ja Ake odotatte rannalla, teistä olisi pelastustöissä vain haittaa.

Muitakin veneitä työnnettiin vesille. Laiva oli lähempänä ja oli jo kallistunut pahemmin. Kukaan ei enää soutanut, aivot oli vedetty sisään.

- Se kaatuu kohta, joku huusi. - Nopeasti apuun pelastamaan ihmiset!

- Se on merirosvolaiva, joku sanoi epäröiden.

- Se on alus merihädässä, toinen sanoi. - Merellä autetaan aina merihätään joutunutta. Vasta myöhemmin kysellään henkilöllisyyksiä.

Veneet lähtivät rannasta ja lähestyivät laivaa, vaikka aallot haittasivatkin niiden etenemistä.

- Rohkeutta, apu on tulossa! joku huusi.

Laiva kallistui yhä enemmän, ja ihmiset joutuivat siirtymään kannelta sen kyljelle.

- Apu ei ehdi kaikille ajoissa, Ake sanoi huolestuneena.

- Vesi on jo lähes talvikylmää, mereen joutunut ei selviä siinä pitkään.

- Useimmat saadaan pelastettua, Dotar vakuutti.

Mutta pienet veneet olivat vielä kaukana laivasta, kun se upposi.

Luku 3

Kooran linnan vartiopäällikkö Sisa katsoi tutkivasti poikaa, joka oli ilmoittanut haluavansa tavata Verrakan. Pojan vaaleat hiukset olivat kastuneet sateessa ja liimautuneet päänmyötäisiksi. Hänellä oli kauniit kasvot, mutta hänen ilmeensä oli tyly ja luotaantyyntävä. Hän oli jo lähes miehen kokoinen ja aseistautunut vuorimaalaisen aikuisen tavoin, mutta hän ei varmaan ollut miehen ikäinen. Viitta oli kulunut ja sen väri oli haalistunut, joten poika oli ilmeisesti vähävarainen. Sitä osoitti myös se, että hänen asevyönsä oli vain kankaasta kyhätty, eikä hänellä ollut vuorimaalaiseen pukeutumiseen tavallisesti kuuluvia koruja.

- Sinun pitää luovuttaa aseesi portinvartijalle, Sisa sanoi. - Aseita saavat Sirpissä kantaa vain maan omat sotilaat, ja hekin ainoastaan, kun se on välttämätöntä työtehtävissä ja harjoituksissa.

- Minä en luovu miekastani, poika sanoi.

Vartiopäällikkö mietti hetken. Hän oli ollut työssään pitkään ja ymmärsi hyvin, että pojan käytös ennakoi ongelmia. Vaara ei kuitenkaan vaikuttanut vakavalta. Verraka pystyisi tarvittaessa helposti riisumaan keskenkasvuisen uhittelijan aseista. Vartiopäällikkö päätti kaiken varalta pysytellä lähettyvillä varmistamassa, että kukaan ei vahingoittuisi.

- Jos välttämättä haluat pitää miekan mukanasasi, saat pitää sen, hän sanoi. - Teemme poikkeuksia, kun on tilapäinen kävijä, joka ei asu Sirpissä. Sanoisitko nimesi, niin käyn ilmoittamassa sinut Verrakalle.

- Kerro minulle vain, missä Verraka on, poika vaati. - Käyn esittämässä asiani itse.

- Jos niin haluat, vartiopäällikkö sanoi. - Verraka on antanut ohjeen, että hänen luonaan saa käydä kuka vain sopimatta asiasta sen kummemmin. Hän istuu keskipihalla olevassa telttakatoksessa, jossa on muutakin väkeä.

Katos oli pystytetty sateensuojaksi. Sen alla oli penkkejä, joista yhdellä istuivat mies ja nainen, ilmeisesti aviopari, sillä nainen nojautui miehen olkapäähän. He eivät olleet enää nuoria, mutta eivät vanhojakaan. Nainen oli hoikka ja hänellä oli pitkät, punaiset hiukset. Mies oli kookas ja harteikas, ja hänellä oli päässään sirpiläiseen tapaan solmittu huivi. Hän piti sylissään pientä lasta. Heitä vastapäätä toisella penkillä oli kolme miestä, joista keskimmäisenä istuva vaikutti hyvin itsetietoiselta. Hänellä oli vuorimaalaiselle tyypilliset vaaleat hiukset, sotilaan ryhti ja sotilaan ääni. Hän puhui, ja muut kuuntelivat.

Poika jäi seisomaan ja huomasi, että vartiopäällikkö oli tullut hänen mukaansa ja asettui hänen viereensä. Poika ei kuitenkaan kiinnittänyt vartiopäällikköön sen enempää huomiota, vaan tuijotti puhujaa vihamielisesti. Tuijotuksen kohde ei huomannut sitä. Hän selitti: - Asia ei oikeastaan kuulu minulle, mutta uhka on vakava. Heidä ei ole vielä täällä, mutta Moirihan kertoi saaneensa Autiomaasta viestin, että sinne on tullut useita ryhmiä. Suuren Hiekan ylittäneet päätyvät ensin Autiomaahan tai Iisipiin. Heidät on pysäytettävä siellä.

- Miten? kysyi puhujan toisella puolella istuva mies, jolla oli pörröiset ruskeat hiukset ja yhtä pörröinen parta.

- Aseilla tietenkin, sotilaalta vaikuttava mies sanoi. - Se on valitettavaa, mutta välttämätöntä.